



Tot al seu temps

Mario Mohorte
Benjamín Camp
Joan Gallart
Ariel Fernández
María Gascón
Aroa Elena

letra
nova

bromera

BROTS

Mario Mohorte Muñoz

(Premi de Narrativa en Valencià)

QUI A FERRO MATA, A FERRO MOR

En un poble on fa anys no hi ha dia en què no se senta un tret, on el tambor d'un fusell sona més que el d'un malià, viu Abdoulaye, un adolescent de 14 anys. Abdoulaye és el major de 5 germans, i això que a penes en té dèsset menys que sa mare. Ella, una brillant dona que cobreix les ferides i hematomes que li fa el seu marit amb el pagme, un vestit que només li fa mostrar el seu xicotet, i per qüestions religioses, rapat cap.

Abdoulaye, per ensenyaments del seu pare, sap utilitzar un rifle a la perfecció. Toruk, el seu pare, de 33 anys, és el líder del poble, un home capaç de tindre batallons sencers de «Les milícies per la defensa de la Pàtria» i les mans del qual estan tacades amb sang de més de 146 homes.

Hui és el seté dia del huité mes del calendari malià, ha caigut la nit i tot sembla tranquil.

Les hores passaven i li va arribar el torn de guàrdia nocturna a Abdoulaye. Quan el canvi es va produir, dos homes es van abalançar per l'esquena al jove de 14 anys i el van fer caure a terra; un d'ells feia un senyal i apareixien més soldats enfrontats amb el seu pare pels ideals polítics que tenia.

L'altre soldat tenia el coll d'Abdoulaye entre l'avantbraç dret i el pit, que cada vegada estrenyia amb més força i els intents d'alliberar-se del xic cada vegada eren més inútils, ja que perdia la força per la falta d'oxigen, cosa que finalment li va fer perdre la consciència.

Toruk, en sentir els sorolls, es va alçar, va agafar la seua arma i va eixir de la botiga.

En eixir es sentí un tret que va fer que tots els homes del poble s'alçaren i isqueren amb les armes. De sobte dues dotzenes d'homes van començar a intercanviar trets. La foscor de la nit dificultava l'encert dels trets. Enmig de tot eixe conflicte es trobava Toruk, que havia aconseguit impactar un cartutx sobre un enemic que intentava disparar al seu fill. Abdoulaye aconseguí despertar-se, i quan tornava a la botiga, va veure com un soldat assassinava a sang freda amb un ganivet la seua mare, i dos dels seus germans, i abans que poguera fer el mateix amb el tercer, va agafar el ganivet que el seu pare tenia a la botiga i sense pensar-ho va degollar el soldat. Els trets es deixaren de sentir, havien guanyat, però Abdoulaye no podia moure's pel que acabava de fer i veure. Havia contemplat com assassinaven la seua mare i dos germans i també havia sigut la primera vegada que li arrabassava la vida a un ésser humà.

L'ÚLTIM PELL AMB PELL

Catorzé dia del calendari malià, ha passat una setmana des de la mort de Mariam, la mare d'Abdoulaye. Eren les 5:53 del matí, els tambors i campanes que tocaven les dones emetien una tranquil·la i trista melodia. Tothom eixia del campament provisional, ja que no es trobaven en el poblat, estaven en el penya-segat Falla de la Bandiagara; havia començat el funeral. Només els considerats *innenomo*, els purs de cor, acompanyaven la família. Començaven les danses i després d'aquestes la família deixava el cos de Mariam en una de les coves del penya-segat. Mentrestant tots els presents donaven el condol a Toruk i Abdoulaye.

Després d'això, cap a les dotze del migdia, començava el banquet. Abdoulaye, completament absent per la situació que estava vivint, es va acabar el plat de cabra rostida i davant els constants coquetejos del seu pare amb una dona que tenia al costat, va agafar el plat buit i el va trencar contra terra. Es va alçar, va mirar el seu pare i li va cridar: T'odie, mamà mai t'ha importat! I va eixir de la cabanya en direcció al penya-segat. Toruk, enfadat i exultat pel que el seu fill acabava de dir-li, va eixir de

la cabanya i el va seguir corrent. La persecució va continuar dins de les coves i, quan va aconseguir trobar-lo, Abdoulaye estava abrigallat per les peces de la seua mare i plorant sobre el seu muscle. Toruk esperà que el seu fill acabara de plorar i després d'això el va alçar, el va parar enfront d'ell i el va colpejar a la cara amb una violenta i forta galtada. Després li va dir: «No serveixes per a res, com ta mare, als dos vos passarà el mateix, ja que has heretat la seua inutilitat».

Abdoulaye, enfadat i sense dirigir-li la mirada al pare, el va seguir, ja que no era la primera vegada que ocorria aquesta situació.

Després d'això els dos van eixir del penya-segat. Començava el ritu final. Anaven a adorar el cos i el guru començava a empastifar-lo amb olis i pintures típiques. El sol començava a amagar-se i projectava un color roig sang sobre el cos de Mariam. El guru començava a orar i quan aquest va acabar, Toruk, viudo i líder de la tribu, va llançar el cos a la mar per a concloure amb el funeral.